

Drogi uczniu

Przystępujesz do I części **IV REGIONALNEGO KONKURS WIEDZY O KRAJACH NORDYCKICH**

którego organizatorami są:

Oddział Katowicki Polskiego Towarzystwa Geograficznego

oraz

Zespół Szkół FILOMATA w Gliwicach

W tej części Twoim zadaniem jest udzielenie odpowiedzi na 21 pytań zamkniętych oraz 4 pytania otwarte. Wśród proponowanych odpowiedzi w zadaniach zamkniętych tylko jedna jest prawidłowa. Odpowiedzi należy udzielić zakreślając poprawne - Twoim zdaniem - rozwiązanie znakiem „X”. Jeśli pomylisz się, otocz kółkiem złą odpowiedź i udziel kolejnej.

Za każdą poprawną odpowiedź w zadaniach zamkniętych można zdobyć maksymalnie 1 punkt (czyli łącznie 21 punktów). Przy zadaniach otwartych podano ilość możliwych punktów do zdobycia.

W zadaniach otwartych należy udzielić **czytelnej, pisemnej** odpowiedzi, zgodnie z treścią pytania. Na rozwiązanie testu konkursowego macie 30 minut.

Powodzenia! 😊

Tutaj wpisz swój kod.

Twoja praca sprawdzana jest anonimowo, aby zapewnić wszystkim uczestnikom równe szanse!

<p>KOD UCZESTNIKA</p>

Pyt. 1. Jak nazywa się największe jezioro Szwecji? Jezioro to leży w SW części tego kraju, położone jest na granicy prowincji historycznych: Västergötland, Dalsland i Värmland. To największe pod względem powierzchni (5650 km²) jezioro tego kraju i trzecie w Europie.

- a) Wener
- b) Mjøsa
- c) Hjälmaren

Pyt. 2. Haltiatunturi lub Halti (1328 m n.p.m.) to najwyższy punkt jednego z krajów skandynawskich. Jak się nazywa ten kraj? Cała góra ma w rzeczywistości 1365 m n.p.m. wysokości, ale jej szczyt znajduje się w sąsiednim kraju i nazywana jest Ráisdúattarháldi.

- a) Norwegia
- b) Finlandia
- c) Islandia

Pyt.3. Miasto to znajduje się w SW Islandii, na półwyspie Reykjanes, nad fiordem Stakksfjörður. W 1995 miasto zostało połączone z miasteczkami Njarðvík i Hafnir. Jak nazywa się to islandzkie miasto?

- a) Reykjavík
- b) Hafnarfjörður
- c) Reykjanesbær

Pyt.4. Jak nazywa się największa z 443 wysp Danii i 12. wyspa Europy? Położona jest między Fionią a szwedzką Skanią, z obiema połączona jest mostami poprzez cieśniny Wielki Bełt i Sund.

- a) Bornholm
- b) Lolland
- c) Zelandia

Pyt.5. Jak nazywa się jeden z pięciu duńskich regionów administracyjnych utworzonych 1 stycznia 2007 na mocy reformy administracyjnej? Powierzchnia regionu wynosi 13 053 km², Największym miastem jest Aarhus – ważny port morski i węzeł kolejowy.

- a) Jutlandia Północna
- b) Jutlandia Środkowa
- c) Dania Południowa

Pyt.6. To miasto jest położone w środkowej części kraju na 14 wyspach, które połączone są ze sobą 53 mostami oraz na lądzie stałym nad zatoką Saltsjön (Morze Bałtyckie) i jeziorem Melar wraz z łączącą je cieśniną Norrström. Jak się nazywa to miasto?

- a) Sztokholm
- b) Oslo
- c) Karlstad

Pyt.7. Najdłuższa rzeka w Finlandii, jej długość wynosi 550 km, a źródła leżą w NE części kraju, w pobliżu granicy z Rosją, na wzgórzu Sokoski. Uchodzi do Zatoki Botnickiej. Rzeka ta w Rovaniemi łączy się z rzeką Ounasjoki. **Jak nazywa się ta rzeka?**

- a) Kemijoki
- b) Tomionjoki
- c) Ounasjoki

Pyt.8. **Jak nazywa się miasto w północnej Szwecji w regionie Norrbotten znane z bogatych złóż rudy żelaza?** To największe w szwedzkiej części Laponii i najbardziej wysunięte na północ w kraju, Nazwa miasta pochodzi od białej pardwy, nazywanej przez Lapończyków giron. Ośrodek narciarski, kilkakrotnie organizowano tu zawody Pucharu świata w biegach narciarskich.

- a) Uppsala
- b) Kiruna
- c) Halmstad

Pyt.9. Położony na wschód od Stavanger, ciągnie się na długości 42 kilometrów i w najgłębszym miejscu liczy sobie 422 metry. Jego granitowe zbocza wznoszące się na kilometr wysokości tworzą krajobraz tak surowy, że brzegi fiordu są praktycznie niezamieszkałe. Jego nazwa oznacza „jasny” jest bowiem otoczony stromymi, granitowymi górami o jasnym kolorze. **O który z norweskich fiordów mowa w pytaniu?**

- a) Geirangerfjord
- b) Nærøyfjord
- c) Lysefjord

Pyt.10. **Jak nazywa się pozbawione stałej armii państwo członkowskie NATO?** W latach 1952-1976 państwo to prowadziło wojny doraźne z Wielką Brytanią. W wyniku tego wprowadzono tzw. „strefę wyłączności ekonomicznej”.

- a) Norwegia
- b) Dania
- c) Islandia

Pyt.11. Liczne, bogate w wodę rzeki Gór Skandynawskich, o dużych spadkach wykorzystywane są do celów energetycznych. **Które z państw Półwyspu Skandynawskiego 98% energii elektrycznej produkuje w elektrowniach wodnych?**

- a) Szwecja
- b) Norwegia
- c) Finlandia

Pyt.12. Fiord ten otoczony jest przez jedne z najbardziej stromych gór na całym zachodnim wybrzeżu Norwegii. Wrzyna się w nie wąskim klinem wygiętym w kształt litery "S", a z jego stromych zboczy spływają warkocze wodospadów. Najbardziej znane z nich to De Syv Søstre (Siedem Sióstr), a także Frairen (Zalotnik) i Brudesløret (Ślubny Welon). Ich potężne kaskady spadają z wysokości 300 metrów wprost do fiordu, rozpryskując wodny pył. **O którym fiordzie mowa w pytaniu?**

- a) Geirangerfjord
- b) Sognefjorden
- c) Hardangerfjord

Pyt.13. W tym szwedzkim mieście w latach 1907–1961 i 1984–1993 znajdowała się sieć tramwajowa, która była najbardziej wysuniętą na północ na świecie. Składała się z trzech linii, a tramwaje wjeżdżały do kopalni. Zachował się tam jeden wagon. **O jakie miasto chodzi?**

- a) Kiruna
- b) Umeå
- c) Falun

Pyt.14. Lodowiec piedmontowy jest typem pośrednim między lodowcem górskim a lądolodem. Powstaje w wyniku połączenia jeziorów lodowych i tworzy na przedpolu masywu górskiego pokrywę lodową. **Który z wymienionych lodowców Islandii należy do lodowców piedmontowych?**

- a) Vatnajökull
- b) Múlajökull
- c) Eyjafjallajökull

Pyt.15. Miasto w północnej Finlandii, u ujścia rzeki Ounas do Kemi, kilka kilometrów na południe od północnego koła podbiegunowego (współrzędne geograficzne 66°30'N - 25°42'E). Centrum gospodarczo-handlowe fińskiej Laponii, w tym przemysłu spożywczego, węzeł komunikacyjny, port lotniczy, ośrodek turystyczno-sportowy (zarówno dla miłośników sportów i turystyki letniej, jak i zimowej - narciarstwo biegowe, łyżwiarstwo). Siedziba Uniwersytetu Lapońskiego i Politechniki. **O jakim mieście jest mowa w pytaniu?**

- a) Kuopio
- b) Turku
- c) Rovaniemi

Pyt. 16. Użytki rolne zajmują 61,5% powierzchni tego kraju skandynawskiego, na których znajduje się ok. 44 tys. gospodarstw. Aż 70% rolnictwa to hodowla, produkcja mięsa wieprzowego oraz mleka i jego przetworów. Pozostałe 30% stanowi produkcja roślinna, w której dominuje uprawa pszenicy, jęczmienia, ziemniaków i buraków cukrowych. **O jaki kraj skandynawski chodzi?**

- a) Islandia
- b) Szwecja
- c) Dania

Pyt.17. Ten kraj skandynawski zaliczany był przez Światowe Forum Ekonomiczne do grona 10 najbardziej innowacyjnych gospodarek, z doskonale wykształconą siłą roboczą. W trzecim kwartale 2015 r. PKB tego kraju skurczył się o 0,6 proc. Prognozy wskazywały, że bezrobocie w 2015 r. utrzymywać się miało powyżej 9 proc. i było najwyższe od 2003 r. Jednym z czynników wpływających na recesję gospodarki tego kraju był upadek telekomunikacyjnego giganta oraz problemy sektora papierniczego. **O jaki kraj skandynawski chodzi?**

- a) Dania
- b) Finlandia
- c) Islandia

Pyt.18. Wnętrze tej wyspy – ponad 3/4 powierzchni (11 009 km²) pokrywają lodowce między innymi Vestfonna i Sørfonna. **Jak się nazywa wyspa na obszarze, której leżą te lodowce?**

- a) Ziemia Północno-Wschodnia
- b) Spitsbergen
- c) Jan Mayen

Pyt.19. Wyspa ta należy do terytorium Norwegii. Leży pomiędzy Morzem Norweskim a Grenlandzkim. Jest niewiele większa od Krakowa (327 km²). Najwyższy jej szczyt to Haakon VII Toppen (2 277 m n.p.m.), wulkan, którego ostatnia erupcja miała miejsce w 1985 roku. **Jak nazywa się ta wyspa?**

- a) Jan Mayen
- b) Wyspa Barentsa
- c) Wyspa Niedźwiedzia

Pyt.20. Saamowie są najstarszymi mieszkańcami Skandynawii, zamieszkującymi północną Norwęgę, Szwecję, Finlandię oraz półwysep Kolski w Rosji. Ten rdzenny lud, posiadający własną kulturę, język i tożsamość, przeszedł długą drogę – od koczowniczych pasterzy, żyjących z przepędzania reniferów, polowania i rybołówstwa, do narodu dumnego ze swojego dziedzictwa i posiadającego pełnię praw. **Jak inaczej nazywamy ten lud?**

- a) Eskimosi
- b) Lapończycy
- c) Farerowie

Pyt.21. Pisarz Jan Parandowski, po zobaczeniu tego zjawiska przyrodniczego tak podsumował swoje wrażenia: „Zdawało się, że aniołowie tańczą, rozwijają i zwijają świetliste szale. Nic dodać, nic ująć...”. **O jakim zjawisku powstającym w promieniu ok. 2,5 tys. km od bieguna i wywołanym tzw. burzami magnetycznymi pisał autor?**

- a) Słupy świetlne
- b) Widmo Brockenu
- c) Aurora borealis

Pyt.22. Uporządkuj stolice państw nordyckich według ich szerokości geograficznej w kolejności od najdalej wysuniętej na południe do najdalej wysuniętej na północ. (5 pkt.)

- a) .....
- b) .....
- c) .....
- d) .....
- e) .....

Pyt. 23. Do podanych państw dopisz ich ustrój polityczny oraz głowę państwa. (5 pkt.)

- a) Finlandia - .....
- b) Islandia - .....
- c) Szwecja - .....
- d) Dania - .....
- e) Norwegia - .....

Pyt. 24. Wymień organy w Strukturze Rady Nordyckiej? (4 pkt.)

- a) .....
- b) .....
- c) .....
- d) .....

Pyt.25. Które języki są roboczymi w Radzie Nordyckiej? (3 pkt.)

- a) .....
- b) .....
- c) .....